

**Certifikovaný kurz: Mentor klinické praxe ošetrovatelství
a porodní asistence (2017)**

Repetitorium teorie ošetrovatelství

**DOROTHEA ELIZABETH OREM
- Teorie deficitu sebepéče-**

Mgr. Martin Krause, DiS.

martin.krause@tul.cz

Dorothea Elizabeth Orem

- * 1914 Baltimore, USA
- † 2007 USA

<https://www.youtube.com/watch?v=8pbgU0eoycg>

Dorothea Elizabeth Orem

metaparadigma

osoba

- funkčně integrovaný celek
- motivace postarat se sám o sebe

prostředí

- specificky nedefinuje

zdraví

- dle WHO

ošetřovatelství

- specifická služba profesionální pomoci osobám s deficitem sebeděče
- sebeděče velmi často spojená se zdravotním znevýhodněním či nemocí
- cílem je dosažení co možná nejvyšší úrovně sebeděče

Dorothea Elizabeth Orem

teoretická východiska

- humanismus
- odborné práce (H. Salye, F. Nightingal, V. Henderson, H. Peplau, I. Orlando, ...)

asumpce

- lidé mají vrozenou schopnost postarat se sami o sebe
- vznik různých situací v životě, které s sebou přinášejí nároky na péči (stárnutí, nemoc, ...)
- poskytování profesionální pomoci

Dorothea Elizabeth Orem

Hlavní jednotky

1) cíl ošetřovatelství	<ul style="list-style-type: none">• úroveň sebepéče pro udržení optimálního zdravotního stavu
2) pacient	<ul style="list-style-type: none">• jedinec s projevy deficitu sebepéče
3) role sestry	<ul style="list-style-type: none">• poskytnutí pomoci pro dosažení optimální úrovně sebepéče
4) zdroj obtíží	<ul style="list-style-type: none">• překážky v sebepéči
5) ohnisko zásahu	<ul style="list-style-type: none">• oblasti deficitu sebepéče
6) způsob zásahu	<ul style="list-style-type: none">• 5 zásahů (činnost za nebo pro pacienta, vedení, podpora, poskytnutí podpůrného prostředí a učení)
7) důsledky	<ul style="list-style-type: none">• optimální úroveň sebepéče

Koncepce teorie

1) sebepéče

- soubor činností, které si každý jedinec zabezpečuje sám
- cílem je zachování života, zdraví a pohody
- sebepéče je ovlivňována věkem, schopnostmi jedince a sociokulturním prostředím

2) požadavky sebepéče

a) univerzální

- základní životní procesy (dostatečný příjem vzduchu, potravin, tekutin, správná funkce vylučování, ...)

b) vývojové

- spojené s růstem, vývojem a životními etapami (nynější životní fáze, krizové a zátěžové situace)

c) terapeutické

- požadavky při poruchách zdraví a odchylek od normy (následky onemocnění, diagnostické, terapeutické a rehabilitační výkony, ...)

Koncepce teorie

3) řízení sebepéče

- činnosti spojené s aktivizací sebepečovatelského chování jedince
 - vědět, proč se má o sebe starat
 - umět rozhodnout, jak se bude péče vykonávat
 - vědět, co pro to musí udělat
- pacient by měl být schopný
 - odhadnout přiměřené aktivity
 - rozhodnout o nich
 - realizovat vybrané činnosti
- výsledkem sebepéče je selfmanagement
 - znát sebe a okolí
 - umět požádat o pomoc
 - posoudit vlastní chování

Koncepce teorie

4) ošetrovatelský systém

a) podpůrně výchovný

b) částečně kompenzační

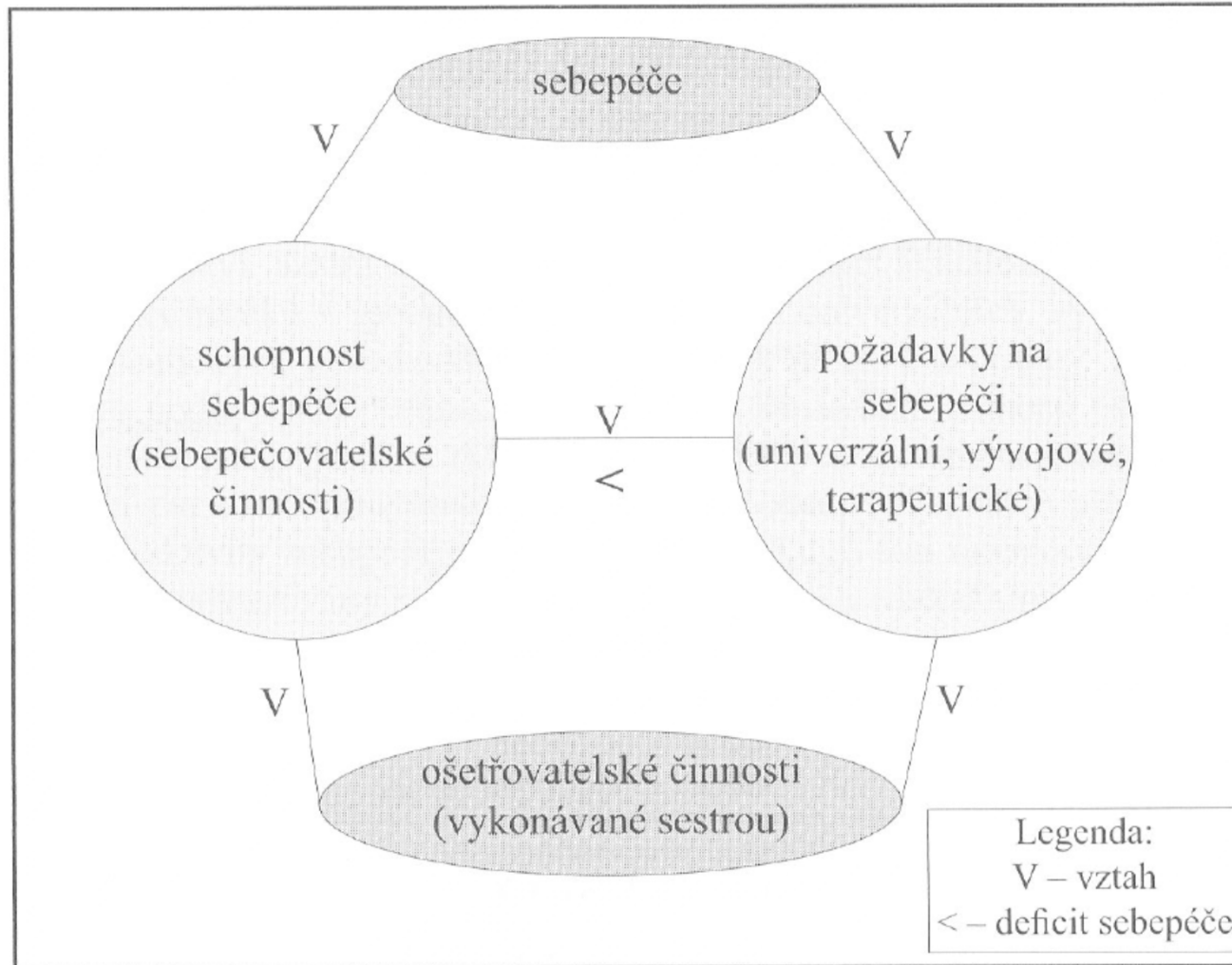
c) plně kompenzační

pět způsobů pomoci

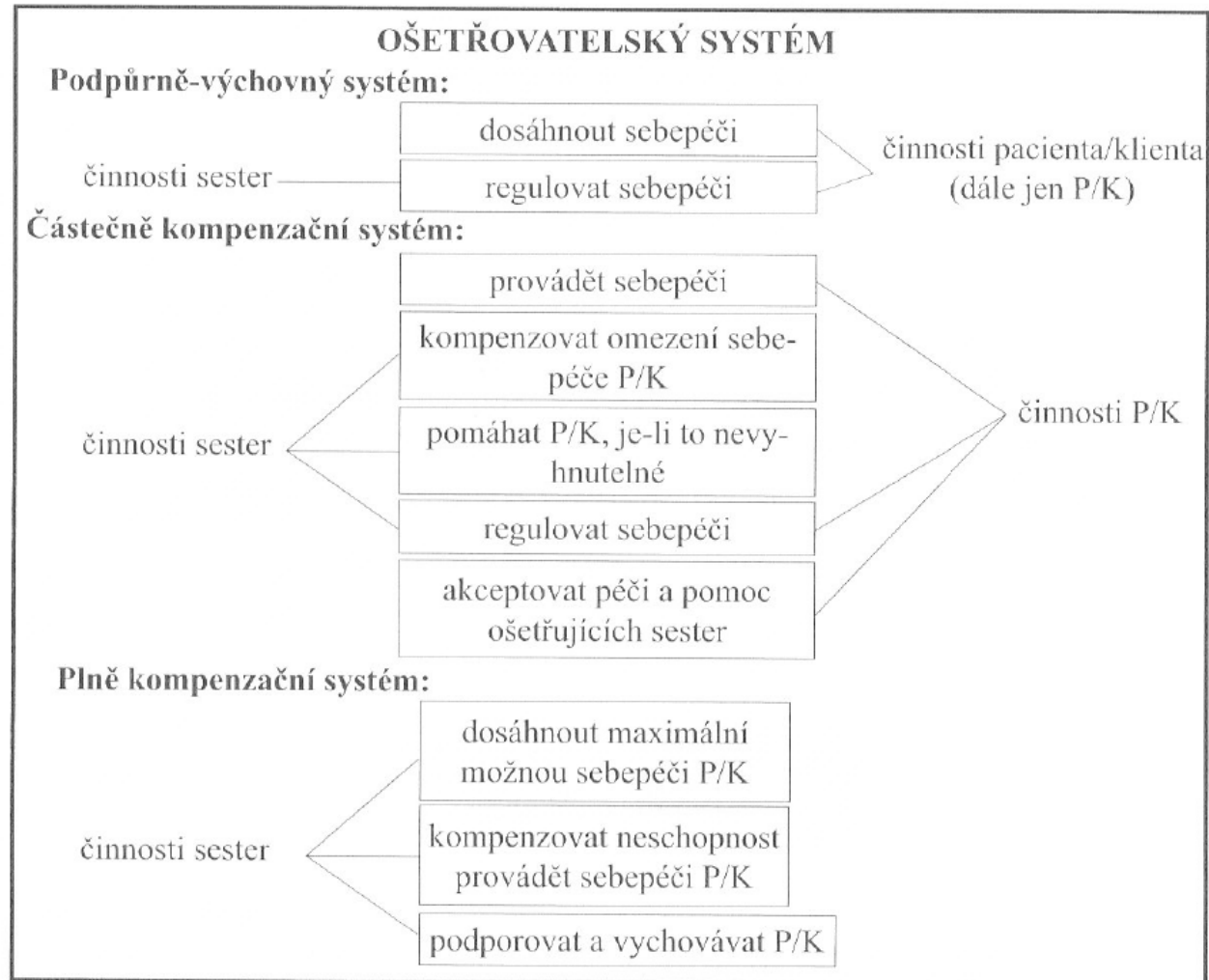
- zastoupení nebo jednání za pacienta
- usměrňování, vedení pacienta
- fyzická nebo psychická pomoc a podpora
- zajištění podpůrného prostředí
- edukace pacienta

Dorothea Elizabeth Orem

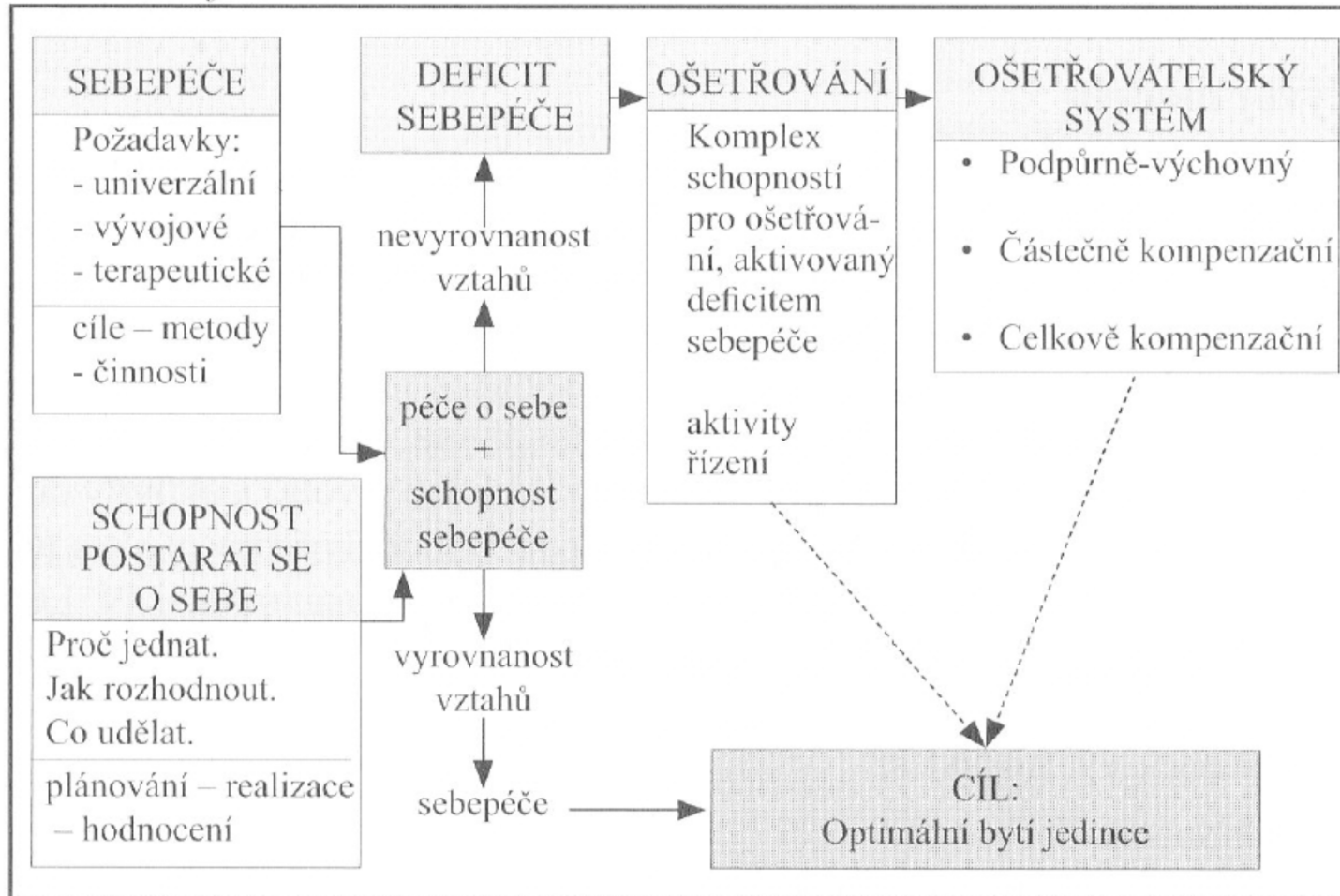

Dorothea Elizabeth Orem

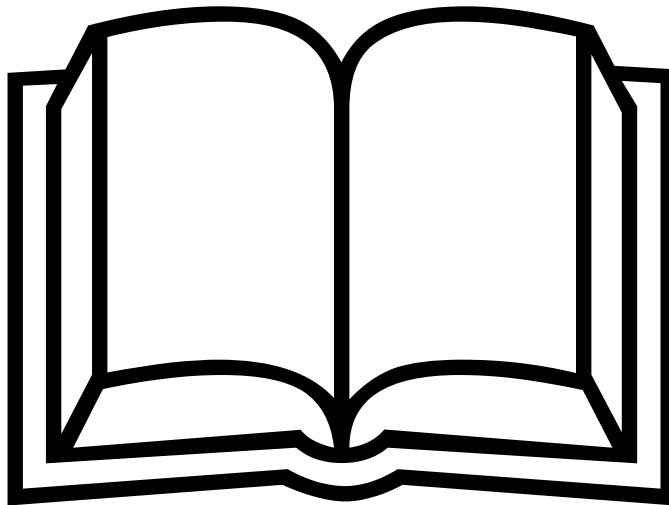

Dorothea Elizabeth Orem

Obr. 7 Grafické znázornění teorie D. Orem

Kazuistika

Praktická aplikace

aplikace na onemocnění _____

požadavky sebeděče

a) univerzální (základní životní procesy (dostatečný příjem vzduchu, potravin, tekutin, správná funkce vylučování, ...)

b) vývojové (spojené s růstem, vývojem a životními etapami (nynější životní fáze, krizové a zátěžové situace)

c) terapeutické (požadavky při poruchách zdraví a odchylek od normy (následky onemocnění, diagnostické, terapeutické a rehabilitační výkony, ...)

Praktická aplikace

ošetřovatelský systém

a) podpůrně výchovný

b) částečně kompenzační

c) plně kompenzační

Použitá literatura

PAVLÍKOVÁ, Slavomíra. *Modely ošetřovatelství v kostce*. Praha: Grada, 2006.
ISBN 80-247-1211-3.

DĚKUJI ZA POZORNOST

